

míg az éles, hideg szélben meg nem száradtak, s mindezt a szadista keret parancsára.⁹⁵

A magukat tífuszosnak valló vagy valóban tífuszos munkaszolgálatosokat ezerszám irányították Dorosics kolhozfaluba, amely Kijevtől nyugatra feküdt Zsitomir és Korosztjeny között. Itt egy „kórház” működött, amely egy téglapépület néhány szobájából állt, s a legtöbb beteget nyitott pajtákban helyezték el. A karantén területét drótsövénnyel kerítették körül. Tucatnyi ember halt meg naponta, a tetemetek a közeli istállóban rakták halomba. 1943. április 30-án, a zsidó húsvét utolsó napján a hatóságok úgy határoztak, hogy a járványt véglegesen leküzdik. Az egyik pajtát, benne kb. 800 munkaszolgálatossal, felgyújtották. Élő fáklákként ugráltak ki a szerencsétlen betegek a lángoló épületből, ekkor a keretlegények géppuskából tüzet nyitottak rájuk. Tucatnyi sebesültnek sikerült elmenekülnie.⁹⁶

Amint a dorosicsi rémtett híre eljutott Nagybaczoni Nagy honvédelmi miniszterhez, azonnal kijelölt egy katonai bizottságot, elrendelte a vizsgálatot a tűz keletkezésének és a felelősök személyének megállapítására. A vizsgálat eredményét összegező jelentés szerint senkit sem terhelt felelőség, még csak gondatlanság sem történt, a „tüzet az okozta, hogy a zsidók közül néhányan dohányoztak”. Arról egyetlen szó sem esett a jelentésben, hogy ki rendelte el a beteg munkaszolgálatosok összezsúfolását és ilyen lehetetlen körülmények teremtését. De nem történt említés arról a vérfürdőről sem, amelyet a pajtát körülvevő keretlegények rendeztek.⁹⁷

Nagybaczoni Nagy Vilmos minisztersége

A sors iróniája, hogy a munkaszolgálatosok Ukrajnában akkor szenvedtek a legtöbbet, amikor Nagy Vilmos vezérezredes állt a honvédelmi minisztérium élén. Pedig Nagy jó szándékú ember volt, aki mindent megtett, ami hatalmában állt, hogy a munkaszolgálatosok helyzetén javítson. A miniszteri esküt 1942. szeptember 24-én tette le, és 1943. június 12-ig maradt hivatalban. A szenvedélyes németbarát Barthát nemcsak azért menesztették, mert mindent megtett, hogy Magyarország minél aktívabban vegye ki részét a háborúból, hanem azért is, mert növekvő mértékben bonyolódott bele a belpolitikába, és főleg mert eltúrte, hogy oly botrányos módon bánjanak a munkaszolgálatosokkal.

Amikor Nagy hivatalba lépett, azonnal észlelte, hogy a minisztériumban vad antiszemita légkör uralkodik. A minisztériumi osztályvezetők és helyetteseik lehetőleg szabotálták, de legalábbis kijátszották utasításait, amelyekkel a munkaszolgálatosok helyzetén próbált könnyíteni. Zsidóel-